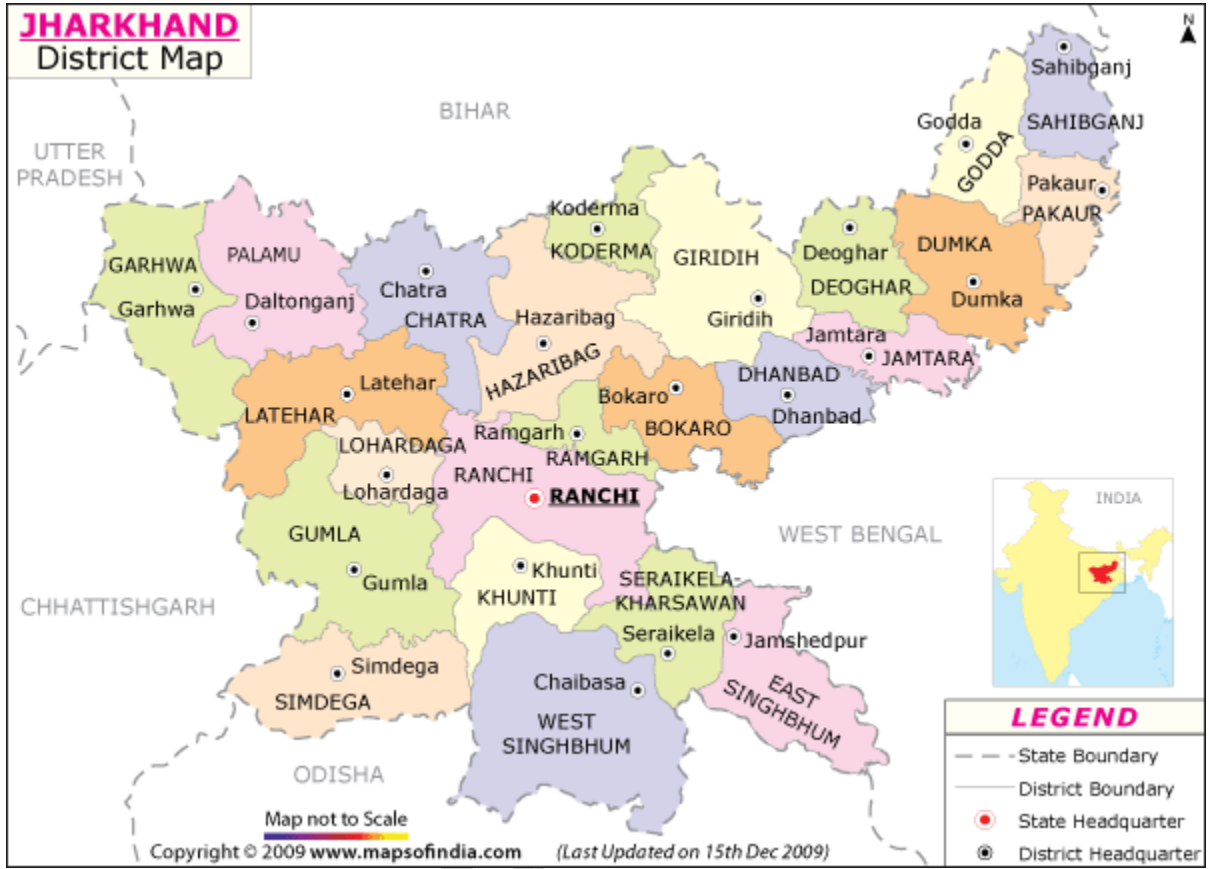

આરખંડ

- ❖ આરખંડ રાજ્ય બિહારમાંથી અલગ રાજ્ય બન્યું
- ❖ સીમાઓ :- આરખંડની પૂર્વમાં પશ્ચિમ બંગાળ, પશ્ચિમમાં છત્તીસગઢ, ઉત્તરમાં બિહાર અને દક્ષિણમાં ઓડીસા રાજ્યની સરહદો આવેલી છે.
- ❖ ક્ષેત્રફળ :- ૭૯,૭૧૪ ચોકિમી
- ❖ દેશમાં સ્થાન :- ૧૫ મુ
- ❖ સ્થાપના :- 15/11/2000
- ❖ પાટનગર :- રાંચી
- ❖ હવાઈ મથક :-
- ❖ રાજ્યપાલ :- રમેશ બૈસ
- ❖ મુખ્યમંત્રી :-હેમંત સોરેન
- ❖ સ્પીકર :-

- ❖ રાજભાષા :- હિન્દી
- ❖ રાજ્ય પક્ષી :- કોયલ
- ❖ રાજ્ય પશુ :- હાથી
- ❖ રાજ્ય વૃક્ષ :- સાલ
- ❖ રાજ્ય ફૂલ :- પલાશ (કેસૂડો)
- ❖ હાઈકોર્ટ :-રાંચી (૨૦૦૦)
- ❖ કુલ વસ્તી :- ૩,૨૯,૬૬,૨૩૮ (૨૦૧૧ મુજબ)
- ❖ વસ્તી ક્રમ :-૧૪મો
- ❖ વસ્તી ગીચતા :- ૪૧૪ પ્રતિ ચોકિમી)
- ❖ જાતિ પ્રમાણ :-૯૪૮
- ❖ સાક્ષરતાનો દર :- ૬૭.૬૩% (પુરૂષો- ૭૮.૪૫% અને સ્ત્રીઓ ૫૬.૨૧%)
- ❖ લોકસભાની સીટો :- ૧૪
- ❖ વિધાનસભાની સીટો :- ૮૨
- ❖ રાજ્યસભાની સીટો :- ૬
- ❖ જીલ્લાની સંખ્યા :- ૨૪
- ❖ ગામડાઓ :- ૩૨,૬૨૩
- ❖ મહાનગર :-રાંચી, ચિત્તરંજન , જમશેદપુર, ધનબાદ, સિંદરી
- ❖ મુખ્ય પાક :-
- ❖ સ્ટેડિયમ :- બિરસા મુંડા એથલેટિક્સ સ્ટેડિયમ
- ❖ ખનીજ :- યુરેનિયમ, સોનું, ડોલોમાઈટ,થોરિયમ, કોલસો (ઝરિયા),ચિનાઈ માટી, સિલિકા રેતી,અબરખ (હઝારીબાગ, કોડરમા),,તાંબુ (ઘાટશિલા) , લોખંડ (સિંગભૂમ)
 - ⇒ યુરેનિયમ (સૌથી મોટું ઉત્પાદક રાજ્ય છે. જાદુઘોડા(સૌથી મોટું ક્ષેત્ર), હઝારીબાગ, સિંહભૂમિ પ્રસિદ્ધ ખાણો)
 - ⇒ સોનું (સુવર્ણરેખા નદીમાંથી, સિંહભૂમ જિલ્લાના લોવા નજીક)
 - ⇒ કોલસો :- ઝરિયા, હજારીબાગ, બોકારો, હાલ્ટનગંજ , રામગઢ, ધનબાદ (અનુમાનિત ભંડાર અને ઉત્પાદનની દ્રષ્ટિએ પ્રથમ સ્થાન ધરાવે છે.)

⇒ અબરખ (કુલ જથ્થાના ૯૦% જેટલો જથ્થો ઝારખંડમાં આવેલ છે.

⇒ બોકસાઈડ :- રાંચી, પલામૂ

❖ મુખ્ય નદીઓ :- દામોદર (ઝારખંડની સૌથી લાંબી નદી), સુવર્ણરેખા, મયુરાક્ષી, અજય શંખ, બરાકર નદી (સૌથી નાની નદી)

❖ પર્વતો :-

❖ કુદરતી સરોવર :-

❖ અભ્યારણ્ય :-

⇒ હઝારીબાગ વન્યજીવ અભ્યારણ્ય (કુમકા)

⇒ પલામૂ વાઘ અભ્યારણ્ય (ડાલ્ટનગંજ)

⇒ પક્ષી વિહાર અભ્યારણ્ય

⇒ ડાલમાં વન્ય જીવ અભ્યારણ્ય

❖ રાષ્ટ્રીય ઉદ્યાન :-બેટલા પાલામાઉ રાષ્ટ્રીય ઉદ્યાન, હજારી બાગ નેશનલ પાર્ક

❖ લોક નૃત્ય :- વિદેશિયા, છારૂ, ધૂમકુડીયા, જદ્દર, સરહૂલ, બૈમા, વિદાયત, સમાચકેવા, પુંગચોલોન, ડાંગા

❖ તહેવાર :- સરહૂલ

❖ પરિયોજનાઓ :-

❖ જળાશય ડેમ :- ખંડોલી બંધ, તેનુઘાટ બંધ,ગેતલસૂદ ડેમ (સુવર્ણરેખા નદી પર) (ઝારખંડનો સૌથી મોટો ડેમ)

❖ જળ વિદ્યુત યોજના :-

❖ ગેસ વિદ્યુત પરિયોજના :-

❖ કંપનીઓ :-

⇒ તાતા આયર્ન એન્ડ સ્ટીલ (TISCO) (જમશેદપુર)

⇒ હેવી એન્જિનિયરીંગ કારખાનું (રાંચી)

⇒ રેલવે એન્જિન બનાવવાનું કારખાનું ચિત્તરંજન ખાતે આવેલું છે.

⇒ રાસાયણિક ખાતરનું કારખાનું સિંદરી ખાતે આવેલું છે.

❖ મહેલ :-

- ❖ જળઘોઘ :-
- ❖ મ્યુઝિયમ :-
- ❖ કિલ્લાઓ :-
- ❖ સરોવર :-
- ❖ જોવાલાયક સ્થળો :- તાતાલોઠ ગરમ પાણીના ઝરા (દુમકા),
- ❖ મહત્વની યોજનાઓ :-
- ❖ વિશેષ માહિતી :-
 - ⇒ આઝાદી પછીના સમયમાં સંથાલ પરગાણાના નેતા શિબુ સોરેન તથા વિનોદ બિહારી મહેતાએ ઝારખંડ મુક્તિ મોરચા(JMM)ના નેજા હેઠળ અલાયદા ઝારખંડ રાજ્ય માટે આંદોલન શરૂ થયું.
 - ⇒ ઇ.સ. ૧૯૯૫માં કેન્દ્ર સરકારે ઝારખંડ પ્રદેશ સ્વાયત્ત સમિતિની રચના કરી અંતે ૧૫ નવેમ્બર ૨૦૦૦ના રોજ અલગ રાજ્ય બનાવવામાં આવ્યું.
 - ⇒ નવા ભારતીય સંઘરાજ્યના ૨૮મા રાજ્યના પ્રથમ મુખ્યમંત્રી તરીકે શિબુ સોરેનની વરણી કરવામાં આવી.
 - ⇒ ઝારખંડ રાજ્યના પ્રથમ નિર્વાચિત મુખ્યમંત્રી બાબુલાલ મરાંડી હતા.
 - ⇒ ધનબાદ ' કોલ કેપિટલ ઓફ ઈન્ડિયા' તરીકે ઓળખાય છે.
 - ⇒ ઝારખંડ રાજ્યને દેશના કુલ પાંચ રાજ્યોની ઉત્તરપ્રદેશ, બિહાર,પશ્ચિમ બંગાળ,ઓડીશા અને છત્તીસગઢ સીમા સ્પર્શે છે.
 - ⇒ રાજ્યના દુમકા જિલ્લામાં સૌથી વધુ ગામડાઓ અને સૌથી ઓછા ગામડાઓ લોહરદંગા જિલ્લામાં આવેલા છે.
 - ⇒ રાજ્યનો સૌથી વધુ વસ્તી ધરાવતો જિલ્લો રાંચી અને સૌથી ઓછી વસ્તી ધરાવતો જામતોડા જિલ્લો છે.
 - ⇒ ભારતમાં સૌથી વધુ તાંબુ ઘાટશિલા (ઝારખંડ)ના ક્ષેત્રમાંથી મળે છે.
 - ⇒ જાદુગોડા ક્ષેત્ર ભારતનું યુરેનિયમનું સૌથી મોટું ક્ષેત્ર છે.
 - ⇒ ઝારખંડ રાજ્યમાં વિસ્તારની દ્રષ્ટિએ સૌથી નાનો જિલ્લો રામગઢ છે.

⇒ ઝારખંડમાં સુવર્ણરેખા અને ખરકાઇ નદીઓના સંગમ નજીક સાકચીમાં (હાલનુ જમસેદપુર)માં ઇ.સ. 1907માં ટાટા આયર્ન એન્ડ સ્ટીલ કંપની (ટીસ્કો)ની શરૂઆત કરવામાં આવી હતી. અને ઇ.સ. 1912માં સ્ટીલનું ઉત્પાદન શરૂ થયું.

www.gnanbhandar.com